

Mnogo mladih Slovencev se nahaja v Clevelandu, da se posvetujejo o športu

Včeraj je bila otvorjena v S. N. Domu konferenca naših mladih Slovencev, ki so dospeli iz vseh krajev Zed. držav, da se posvetujejo glede napredka na atletskem polju glede naših angleško poslušajočih društev, ki so združena z Jugoslovansko Katoliško Jednoto. Konferenca je trajala v petek in se bo zaključila danes. Sklicana je bila na prizadevanje Mr. Louis Kolarja, ki je direktor sporta pri J. S. K. Jednoti. Glavni odbor je na svojem pol-letnem zborovanju, na posebno prizadevanje Mr. Anton Zbašnika, glavnega predsednika Jednote, odobril to konferenco. Na slednji bodo razvijali svoje ideje mladi slovenski športniki in člani Jednote iz zapada, vzhoda in centralnih držav. Je to prvič v zgodovini našega mladinskega gibanja, da se vrši enaka konferenca. Resnica je, da naša mladina je nekoliko drugačna kot smo bili mi, ko smo ustanavljali prva društva. Dali smo jim dobro podlago, sedaj pa prihaja čas, ko bodo mladini prevzeli stvar v roke, in vesel nas, ko se zbirajo in posvetujejo, kaj bi bilo boljšega za napredok. V tem imenu jim želimo polno mero uspeha. Nocoj zvečer se zaključijo konferenca s plesom v Grdinovi dvorani, katerega priredi dr. George Washington St. 180 J. S. K. J.

Križarji marljivo na delu proti prohibiciji

Teden od 10. do 17. oktobra je po vseh Zedinjenih državah posvečen napadom na prohibicijo od strani "Križarjev," ki je organizacija, ki se bori zoper prohibicijo. Vsak dan se bo naredilo kaj drugega. Poleg tega iščejo Križarji fond \$10,000,000, da z uspehom pobijajo Antisaloonsko ligo, ki razpolaga z milijoni, da s silo obdrži prohibicijo med ameriškim narodom. V Clevelandu nameravajo nabrati \$200,000. V Clevelandu je glavni stan organizacije Križarjev. V ponedeljek, 13. oktobra, se bodo vršile proslave v počast vsem onim, ki so pred nedavnim časom postali ameriški državljani.

Za članice dr. Danica

Članice društva Danica št. 11 SDZ, bodite točno ob 1.30 v nedeljo pred S. N. Domom. Udeležile se boste parade. Vaša navzočnost je potrebna. Tudi vse novo pristopile bodite na mestu, pripeljite s seboj tudi vse nove članice mladinskega oddelka, da boste potem v dvorani skupno častno predstavljene. Pridite z znakom. Ako ga nimate, ga dobite v nedeljo. Na svidenje! — Albina Novak, 6036 St. Clair Ave.

Političen shod

Političen shod Slovenskega političnega kluba se vrši v ponedeljek, 3. novembra, v obeh Grdinovih dvoranah na 6025 St. Clair Ave. Najbolj prominentni govorniki nastopijo, ki bodo razpravljali sedanjo brezposelnost in hinavstvo, ki ga uganja republikanska stranka s prohibicijo. Pripravite se!

Vreme

"Enakopravnost" že s e d e m dni pisari uredniške članke o boljševekih v Rusiji, za grozote Italijanov nad Slovenci pa še ni imela časa spregovoriti uredniško besedo. . .

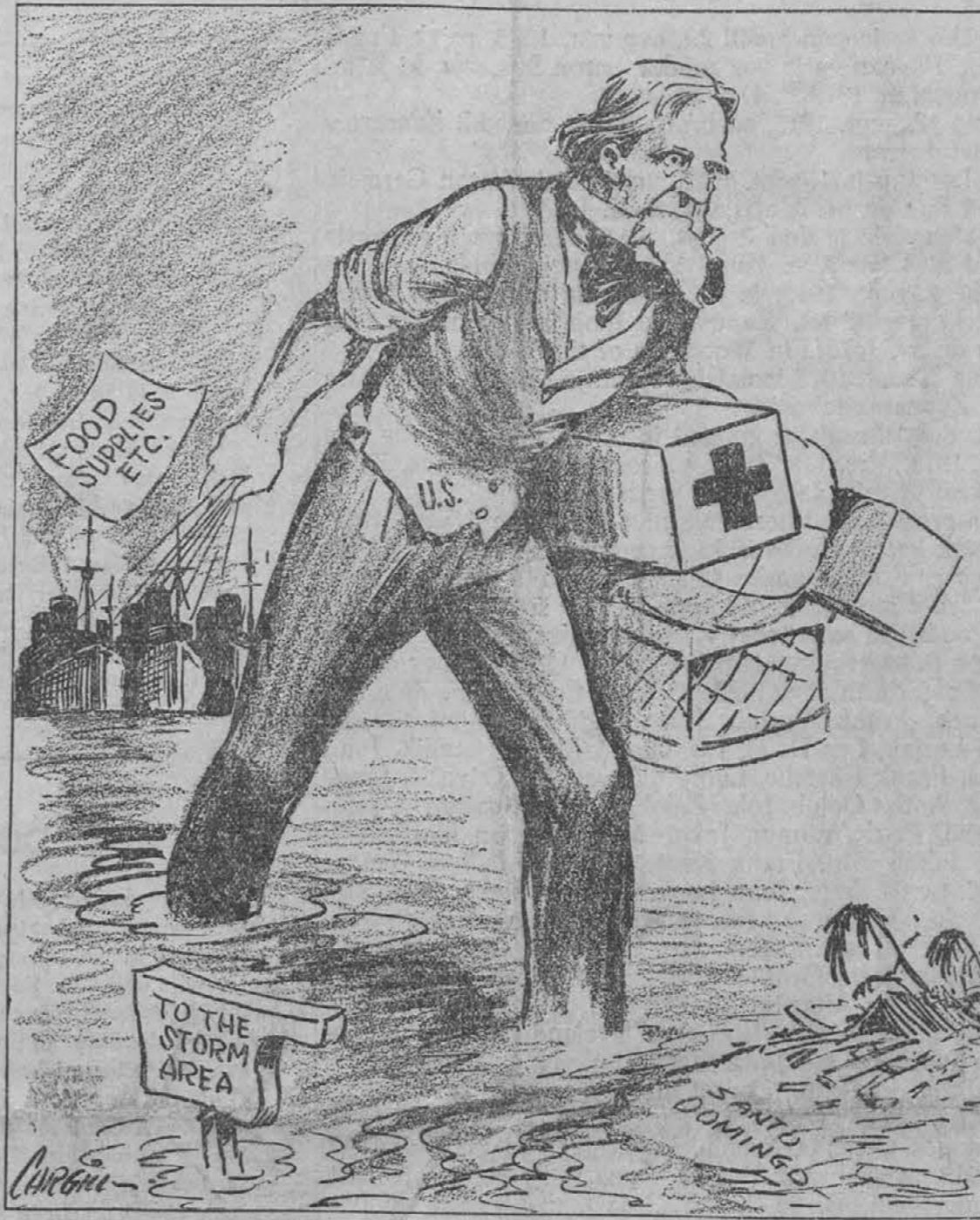
V New Yorku je na skrivnosten način zginil znan lahkoživ sodnik

New York, 12. sept. Ali je sodnik najvišje sodnije, Joseph A. Crater živ ali mrtev? Vse povsod ga iščejo detektivi. Podali so se v gorovje Adirondacks, kjer trkajo na vrata planinskih in privatnih turistovskih koč, vprašujejo po hotelih, po velikih in malih mestih, obiskujejo beznice, male in velike, vsepovsod vprašujejo kje se nahaja sodnik Crater! Pred petimi tedni je izjavil sodnik Crater napram svojemu privatnemu tajniku Marsu, da se bo podal v Westchester na odih, in odtedaj ga niso nikjer več videli. Crater je najel taxi in odtedaj je zginil. Sodnik Crater je bil eden najbolj poznanih osebnosti v New Yorku. Od prvega političarja v Washingtonu pa do zadnje plesalke v newyorških kabinah, vse je poznal. Bil je jurist, politikar, družinski oče in veseljak prve vrste. Govori se, da se je sodnik podal v družbi več plesalk na romantične avanture, in da se nahaja nekje visoko v gorovju, kjer se zabava. Zopet na drugi strani se enako trdovratno povdarja, da je bil sodnik odpeljan in umorjen po gangežih, katerih sovraštvo si je nakopal s svojim sodniškim poslovanjem. Zopet drugi so prepričani, da je šel samo na počitek kam in bi rad se popolnoma oddahnil od precej burnega življenja, ki ga je vodil. In zginitje Craterja je prišlo ravno v trenutku, ko je vsa politična pozornica v New Yorku polna sodniških škandalov, grafta in korupcije, da si se sodniku Craterju tozadevno ni moglo ničesar očitati, zato je pa njegovo zginitje političnega pomena. Ako je bil umorjen, tedaj je združena z njegovim umorom romantika, po kateri bodo ljudje kar hlastali. Ako je bil odpeljan po gangežih, bo zgodba enako zanimiva, toda če se danes ali jutri vrne, tedaj ne bo dolžan nikomur ničesar, razven svoji ženi razlago, kje se je mudil. Sodnika nima proti Craterju ničesar. Policija išče sodnika Craterja, ker jo je v to naprosila njegova žena, ki je izjavila bojazen, da je bil sodnik umorjen. Poleg tega prihaja še en drug sodniški škandal v New Yorku. Državni pravdnik je dal povelje, da se izkoplje truplo umrlega sodnika McCreerya, ki je umrl pred enim letom. Umril je v uradu zdravnikom. Reklo se je tedaj, da ga je zadela kap. Sedaj pa ima policija dobre informacije, da je bil sodnik McCreery pobit od gangežev do smrti. Truplo bodo izkopal in preiskali.

Izlet zbora "Zarja"

Jutri priredi "Zarja" izlet na Goriškove farme v Noble, O. To je gotovo eden zadnjih piknikov v sezoni. Vsi prijatelji petja so vabljeni, da se udeležijo. Pokazalo se bo, da "Zarja" še živi, in da ni resnica, da se je razbila, kot nekateri bivši člani trdijo. Na programu so različne igre in veseljeni odbor ima pripravljen "surprise" za vse posetnike. Oni, ki se hočejo peljati s trukom, jih bo Opekov truk peljal ob 1. uri popoldne. Zbirališče pred S. N. Domom. V slučaju slabega vremena se bo pa cela stvar vršila v S. N. Domu, soba št. 1, novo poslopje. Na svidenje v Goriškovem gozdu!

Stric Sam hiti na pomoč v prizadete kraje!

V nedeljo se bo vršila ena največjih slavnosti pri razvitju zastave

Društvo Danica št. 11, Slovenske Dobrodelne Zveze praznuje v nedeljo svoj veliki dan, ko bo blagoslovilo in razvilo svojo novo društveno zastavo. Da bo pa slavnost toliko večja, se je društvo pripravilo tako kot še nobeno drugo društvo pred njim. Marljive članice so se trudile več mesecev s pridobivanjem novih članic, in uspeh ni izostal. Danes so ponosne, kajti dobile so v kratkem času nad 100 novih članic, katere bodo v nedeljo predstavile občinstvu s posebnimi obredi, ko nastopi tudi polnoštevilno častna straža Zveze, katere načelnika je Mrs. Albina Novak, tajnica društva Danica. Glede natančnejšega programa o paradi, razvitju in ostalih obredih pogledite v list v oglasu, naša dolžnost je le, da pokličemo vse članstvo, da pride v nedeljo in se udeležijo te izvanredne proslave društva, ki se toliko trudi za prosep in napredok Zveze. Vsak delavec je vreden svojega plačila, in tako ga je tudi društvo Danica, ki razvije v nedeljo svojo zastavo. Udeležite se popoldanske proslave, kot tudi zabave in plesa, ki se vrši v S. N. Domu.

Napaden skeb

Jack Martin, hotelski strežnik, ki opravlja posle skeba v hotelu Cleveland, je bil sinoči napaden od štirih moških z gorjaci, ko se je vračal domov. Napadalcu so pobegnili v avtomobilu.

Izpuščeno

Iz svojega dopisa, ki je bil včeraj priobčen v "Ameriški Domovini," je Ivanka Koss izpustila ime Mary Stoper, kar blagohotno popravljamo.

Slavni zrakoplovec Costes bo poletel nad Clevelandom v torek

Sinoči se je naznanilo v New Yorku, da prideta v Cleveland slavna francoska zrakoplovca Dieudonne Coste in njegov pomočnik Maurice Bellonte. Nad Clevelandom se bosta vozila v torek. Cleveland je takoj začel delati velike priprave, da oba odlična gosta, ki sta prva v zgodovini človeštva preletela ocean iz Evrope v Ameriko v nepretrganem poletu, dostojno sprejme. Vse družabne, mestne, državne in druge enake organizacije se bodo udeležile velikega sprejema. Oba zrakoplovca se bosta v ponedeljek mudila v Bostonu, in poletita od tam proti Clevelandu. V Clevelandu dospeta okoli pete ure popoldne v torek in ostaneta v mestu preko noči, nakar odploveta drugo jutro proti Indianapolisu. V Clevelandu dospeta s istim zrakoplovom, s katerim sta preletela Atlantski ocean. Spotoma bosta obiskala kakih 100 mest, in glasom potnega načrta, dospeta 10. oktobra na obalo Pacifika. Cleveland bo odlične goste kar najbolj slavnostno pogostil in počastil.

Miss Minnie Hocevar

Poznani Stoper's Beauty Parlor na 6411 St. Clair Ave., v S. N. Domu, je prevzela Miss Minnie Hocevar, in jo dekletam in ženam toplo priporočamo.

Koncert g. Banovca

Ne pozabite na poslovilni koncert g. Banovca, ki se vrši v nedeljo, dne 21. septembra, v S. N. Domu.

* Šest kazencev je bilo ubitih v Mexico City, ko so hoteli pobegniti.

* Štirje elektricarji so bili ubiti v West, Texas, ko so napeljevali nove žice.

Anglija jako resno zahteva, da se začnejo razoroževati

London, 12. sept. Pred zborovanjem Lige Narodov je Arthur Henderson, angleški zunanji minister, kratkoma zahteval od narodov, da resno začnejo z razoroževanjem. Izjavil je, da varnost narodov in razoroženje korakata skupno po poti napredka. Dokler ne bodo narodi razoroženi, toliko časa ni upati, da bi se opustila misel na vojno. Razoroženje pomeni, da je nevarnost vojne zginila. Ničče neče začeti, vse pričakuje, kaj bo storil njegov sed. Hendersona je v njegovem govoru podpiral Aristide Briand, ki je izjavil, da je Francija pripravljena razorožiti se, ako čuti popolno varnost, da ne bo nepričakovano napadena. V ta namen bi se morali evropski narodi združiti kot je enkrat prej priporočal. Briand je posebno povdarjal, da nova grupacija evropskih narodov nikakor ni naperjena proti Zedinjenim državam ameriškim. Ako se en sam narod ali dva razorožita, ne pomeni to ničesar. Razoroženje mora biti splošno in izpeljano v najboljšem namenu.

Tragedija brezposelnosti

Pred več dnevi je policija aretirala 31 letnega Charlesa Clarka. Povedal je, da že več tednov ni imel kje spati in kaj jesti. Pa je udril v neko trgovino, kjer je vzel tri škatlje sardin in škatljo cigar, kar je prodal za \$2.00. Privoščil si je prvo dobro večerjo v več tednih. No, bil je aretiran in poslani bi ga v Warrensville za 60 dni, toda je prosil, naj ga pošljejo v državne zapore, kjer je "gorko in dosti jesti." Policija mu je ugodila, spremeni obtožnico na rop in mož bo preskrbljen za dve leti.

Mokra stranka je vesela uspehov pri primarnih državnih volitvah

Washington, 12. sept. Pristaši mokrih so danes zmagonosno kričali in se veselili, ko jim je bila predložena statistika o napredku mokrih glede uspehov pri zadnjih primarnih volitvah v posameznih državah. Zveza, ki se bori za odpravo prohibicijskega amandamenta, je potom svojega predsednika Currana posvarila senatorja Simeon D. Fess, ki je načelnik republikanske stranke v Ameriki, naj republikanska stranka pazi, da se ji ne bo zgodilo kot se je stranki "Whigs," ki je bila pri volitvah uničena, ker se dosledno ni ozirala na želje naroda. Kjerkoli republikanci kandidirajo in podpirajo prohibicijo, tam propadejo. Letos bo prvič pri novemberskih kongresnih volitvah, da pride prohibicijsko vprašanje kot prvo vprašanje na dan vršje. In igralo bo največjo ulogo tudi v predsedniški kampanji leta 1932.

Ameriške ladje streljajo na Kitajskem

Washington, 12. sept. Državni oddelek danes naznanja, da se nahaja šest ameriških vojnih ladij v akciji proti kitajskim upornikom ob Yangtse reki. Rebeli ponovno napadajo ameriške vojne ladje, in dočim doslej še noben ameriški mornar ni bil ranjen, pa so Amerikanci s svojimi strelji povzročili že mnogo težkih zrugb med kitajskimi uporniki. Mornariški oddelek vlade namerava poslati 18 torpednih rušilcev v kitajske vode, da pomiri kitajske upornike.

Želite radio za \$595.00

Slovenski radio klub bo podaril letno enemu izmed srečnih poslušalcev najmodernejši radio, na 14 tubov, vreden povsod \$595.00. Ako želite dobiti ta radio, se oglasite pri enem izmed sledečih trgovcev: North American Trust Co., naša slovenska banka, Ameriška Domovina, Krist Mandel v Collinwoodu, Grdina's Hardware, Slapnik Bratje, Frank Černe, John L. Mihelich Co., Joseph Štampfel, Grdina & Sons, Slovenska Dobrodelna Zveza, Leo Laušin, August Kaušek in Double Eagle Bottling Works. Tam dobite tikete. Zanesljivi prodajalci tiketov naj se oglasijo pri omenjenih trgovcih, ker dobijo ledo popust pri prodaji. Tudi prijatelji izven Clevelanda naj se zglasijo.

Višja poština

Se d a n j a republikanska administracija se že precej časa trudi, da zviša poštino za navadna pisma, ki znaša sedaj 2 centa za navadno pismo. Generalni poštni mojster Brown izjavlja, da ima pošta zgubo, ki se da odpraviti, ako bi se za pisma računalo pol centa več, torej dva centa in pol. Nič za služka, dražja poština, to se pač lepo vjema.

G. Zbašnik v Clevelandu

Na konferenco mladinskih društev J. S. K. J. je dospel v Clevelandu tudi glavni predsednik Jednote, Mr. Anton Zbašnik, ki se je oglasil v našem uradu. Dobrodošel!

Ukazeljna dekleta

V Baldwin-Wallace kolegiju, Berea, Ohio, blizu Clevelanda, se je za prihodnji semester priglasilo 87 novih deklet za višje študije.

Suhaški senator je za narodno glasovanje glede prohibicije

Washington, 12. sept. Senator Wesley Jones, rabiaten suhač in avtor znane postave, ki določa, da dobi kršitelj prohibicije 5 let ječe in \$10,000 kazni, se je danes izjavil, da je za to, da narod glasuje glede prohibicije, ako narod tako zahteva. Ljudje lahko glasujejo, da se prohibicijska postava oblaži, ali pa lahko glasujejo, da se popolnoma odpravi. Senator Jones je izjavil to svoje mnenje, ker se je ustrašil volitev v svoji lastni državi Washington, katere senator je. Tam je bil poražen John F. Miller, suhaški kongresman, in izvoljen Ralph Horr, pristaš mokrote. Suhaški senator Jones, ki si je izmislil najbolj kruto suhaško postavu, izjavlja sedaj, da je pripravljen sprejeti odločbo naroda glede prohibicije. In še en senator, ki je bil doslej suhač, se je oglasil, in to je Burton K. Wheeler, ki je izjavil, da je za odpravo 18. amandamenta. Wheeler prihaja iz Montane.

Mrs. Samsa umrla

V soboto zjutraj ob pol 6. uri je umrla poznana Slovenka Mrs. Jera Samsa, vdova, stara 60 let, stanujoča na 1887 E. 39th St. Tu zapušča sina Antona, en sin pa je bil ubit v svetovni vojni kot ameriški vojak. Ranjka je bila doma iz vasi Gora pri Sotražici. Bila je članica dr. Srca Marije in Woodman št. 98. Kdaj se vrši pogreb, naznanimo v ponedeljek. Njeno truplo bo ležalo v kapeli Jos. Zele & Sons pogrebnega zavoda, in je to prva Slovenka, ki bo pokopana iz novih prostorov. Preostalim sorodnikom iskreno sožalje!

Smrtna kosa

V petek zjutraj je preminula po pet mesečni bolezni Mrs. Jennie Markovic, rojena Kolenc. Ranjka je bila stara 20 let, rojena v Clevelandu, kjer zapušča zalujočega soproga, 6 mesecev staro hčerko, starše, štiri brate in eno sestro. Pogreb se vrši v ponedeljek zjutraj ob 8:30 iz hiše žalosti na 791 E. 156th St. v cerkev Marije Vnebovzete in od tam na St. Paul pokopališče, pod vodstvom A. F. Svetek Co. Preostalim sorodnikom gre naše iskreno sožalje!

Smrtna kosa

Mrs. Ogrinc, 887 E. 209th St., nam poroča, da je umrla njena sestra Mrs. Annie Vulgemore, in sicer v Arizoni, kjer se je zdravila. Mrs. Vulgemore je bila hči Mr. in Mrs. Frank Zgonca iz Ely, Minn., kjer zapušča 3 brate in 3 sestre ter več sorodnikov. Iskreno sožalje prizade-tim!

Društvo Lilija

V nedeljo, 14. septembra priredi priljubljeno drama tsko društvo Lilija svoj zaključni piknik na Močilnikarjevi farmi. Pridite še enkrat v prosto naravo, da se pri lepem petju, dobri postrežbi, dobri pijači, v prijateljskem krogu pozabavate. Vsi prijatelji društva so prav prijazno vabljeni.

Mrs. Glač je doma

Iz bolnice se je vrnila sedaj tudi Mrs. Mary Glač, 1466 E. 172nd St., ki je bila poškodovana v avto nesreči. Lepo se zahvaljuje vsem, ki so jo v bolnici tako marljivo obiskovali.

Pozdrav iz Kanade

Iz Kanade nam pišeta Rude Gregorich in John Bukovnik, da je vse v redu, ona dva in pijača. Pošiljata pozdrave vsem!

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto ...\$5.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00 Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00
Za Evropo celo leto \$7.00, pol leta \$3.50.
Posamezna številka 3 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljave naslovite: Ameriška Domovina, 5117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83 No. 215. Sat. Sept. 13th, 1930.

Protest primorskih rojakov.

Zadnje teroristične grozote, ki jih izvajajo podivjani fašisti nad našim narodom na Primorskem in na Krasu, so že dobile svoj odmev. Dne 9. t. m. so naslovili primorski begunci, ki žive v Jugoslaviji, na ves civiliziran svet apel, v katerem izjavljajo, da je v zadnjih osmih letih, odkar vlada Italiji fašizem, fašistična sodrga zaprla in mučila 20,000 Slovencev in Hrvatov, 2,172 pa jih umorila. V tem apelu je rečeno, da izvajajo fašisti nečuten terorizem nad našim narodom kljub odlokom Lige narodov in kljub apelom kongresa narodnostnih manjšin, ki se je svoječasno vršil v dobrobit podjarmljenih narodov.

Tekom osmih let je bilo zaprtih 20,000 Slovencev in Hrvatov, ki so izpostavljeni v ječah nečloveškim, srednjeveškim mukam, in tekem tega časa je fašistovska sodrga pomorila in poklala 2,172 mirnih državljanov slovenske in hrvatske narodnosti! Skrajno žalostno dejstvo je, da ostali civiliziran svet mirno gleda to divjaštvo podivjanih fašistovskih band.

V tem času ni fašistovska Mafija oplenila in požgala nič manj kakor 3,200 slovenskih in hrvatskih šol, otroških vrtcev, čitalnic, izobraževalnih društev in drugih kulturnih ustanov, vsem na čelu Slovenski narodni dom v Trstu. Dalje so fašisti zatrli štirinajst slovenskih in hrvatskih časopisov, tiskarne in stroje razbili, nepremično posest pa zaplenili.

Naši primorski emigrante v Jugoslaviji apelirajo na ves civiliziran svet, naj slednji ne drži križem rok in mirno gleda to nečloveško divjanje, temveč naj kaj ukrene, da se prepreči popolno iztrebljenje 600,000 duš slovenskega in hrvatskega naroda z zemeljske površine, kar je namen nečloveškega fašizma. Poleg tega opozarjajo naši primorski emigranti tudi na dejstvo, da je iz območja italijanskih mej pobegnilo na Francosko tudi 6,000 pristnih Italijanov pred strahotami fašistične taktike, ker sicer bi jih v domovini zadelo usoda Matteottija in ostalih italijanskih mučnikov.

Glede zadnjega umora, ki so ga izvršili fašisti nad štirimi našimi ljudmi, so se vršile po vsej Jugoslaviji velike demonstracije. Demonstrantje so zažgali italijansko zastavo v Zagrebu ter navdušeno vzklikali jugoslovanski armadi, v kateri vidijo osvetniško mučeništva svojih bratov preko meje. Ogorčenje naših ljudi proti Italijanom je vsesplošno, kajti vsak teror je mogoče prenašati samo do gotove meje. Tudi črv se zvije, če stopiš nanj, in tako je zavrelo tudi med Slovenci v Št. Petru na Krasu, ki so v torek napadli izziva-joče Lahe ter jih pretepli, kakor poročajo zadnje časnikarske vesti. V odgovor na to so se laški potuhnečki zatekli k svojem najpriljubljenejšemu, nizkotnemu maščevanju, ter požgali v dotičnem kraju nekaj slovenskih hiš.

Ceškoslovaško časopisje bruha žveplo in ogenj na zahrbtno italijansko teroriste in na dolgo in široko komentira nečloveški umor, ki so ga izvršili pristaši Mussolinija, krvoločne zveri v Rimu, nad štirimi Slovenci, ki niso mogli več prenašati vnebovpijočih fašističnih nasilj. V sled tega pisanja češkega časopisja se je oglašil v zunanem ministertvu v Pragi italijanski poslanik ter zahteval zadoščanja in prepoved nadaljnega takega tona v češkem časopisju, češki zunanji minister, dr. Krofta, pa mu je moško odgovoril, da ne more proti temu ničesar ukreniti, češ, da je češko časopisje neodvisno od vlade, da vlada na Češkem svoboda govora in tiska in da Češka ni Italija, kjer so zatrte vse svobode državljanov. Italijanski poslanik se je moral — hočeš, nočeš — s tem odgovorom zadovoljiti, nakar je z dolgim nosom odšel.

Kakor je posneti iz razvoja zadnjih dogodkov in iz nezadovoljnosti, ki vlada tako med našim, kakor italijanskim narodom v notranjosti italijanskih mej, se bo papirnata stavba Mussolinijevega fašizma kmalu zrušila in Mussolini bo nastopil pot vseh diktatorjev: v najboljšem slučaju pot v ječo ali pozabljenost. Pred njim so odšli Primo de Vera, Irgoyen iz Argentine, diktator Leguia iz republike Peru, pred tem haitski diktator Borno, in vsa znamenja kažejo, da bo zdaj prišla vrsta na famoznega "duce-ja."

in Mary Šivec, Jakob Šinkovec in Mary Hotor, John Volk in Marie Pucej.

Umrla je 22. avgusta, 1915, v Clevelandu rojakinja Frances Škafar, stara 50 let. Zapustila je eno sestro. Žive-la je v svoji hiši na zapadni strani mesta.

John Stergar in Karl Kerže sta se 29. avgusta, 1915, nevarno ponesrečila pri delu v tovarni Willard Storage Co. Nesla sta žvepleno kislino, katero sta pa polila in dobila pri tem oba nevarne opekline.

Se en zdravniški urad je hotel odpreti koncem avgusta meseca, 1915, dr. F. J. Kern in sicer v Collinwoodu, kjer so rojaki zelo potrebovali slovenskega zdravnika. Dr. Kern je tedaj ordiniral na 6202 St. Clair Ave. in je hotel tako urediti, da bi zjutraj in zvečer bil v glavnem uradu, popoldne pa v Collinwoodu.

Dne 29. avgusta, 1915, so se v Clevelandu poročili sle-deči: John Bučar in Rosie Kačar, A. Pužnar in Fannie Zajc, Fred Cerkvenc in Mary Metlika, Edw. Globočnik in Ana Hvala.

Težko se je ponesrečil 29. avgusta, 1915, rojak Frank Majzelj. Povožil ga je voz rojaka Anton Šuštarja, ki je te-daj stanoval na 1370 E. 47th St.

Dne 12. sept. 1915, so bratje Trošt priredili koncert v Grdinovi dvorani.

V Lorainu je 1. sept. 1915, umrl rojak Anton Germek, ki je bil član dr. sv. Alojzija, J. S. K. J.

Štefan Žele je dne 1. sept. 1915, odprl svojo grocerijo na 6614 St. Clair Ave. Kupil jo je od nekega Nemca.

Dne 2. sept. 1915, je v Clevelandu umrl rojak Frank Košmerlj, star 38 let. Zapustil je ženo in dva otroka. Bil je član dr. sv. Jožefa in Woodmen of the World.

Dne 1. sept. 1915 je umrla rojakinja Mary Kapelj, stara 27 let. Zapustila je moža.

Po dolgi in mučni bolezni je umrla v Clevelandu dne 2. sept. 1915, Mrs. Jos. Zima, soproga poznanega Jos. Zime, ki večkrat prirejal čarovniške predstave.

Na progi Lake Shore železnice je bil dne 5. sept. 1915, ubit rojak Frank Hočevcar, ki je stanoval na 988 E. 64th St. Večerna državljanska šola je začela s poukom 6. septembra v letu 1915. Zapisalo se je v šolo nad 150 rojakov. Poučevalo se je tedaj v Grdinovi dvorani.

Dne 8. septembra, 1915, je dobilo 44 Slovencev državljanske papirje in sicer sledeči: John Češarek, F. Zajc, Fr. Škerjanec, Frank Verbič, John Ladiha, Alojzij Tomšič, Alojzij Lesjak, Leo Belaj, Jos. Gerlič, Math Erstenik, John Zamida, Frank Kastelic, Lud. Miklavac, M. Krivačič, Ignac Kočijaž, Anton Golob, John Zalokar, John Jersinovič, John Zupančič, Paul Antonin, Jakob Mencin, John Mankaš, J. Jakšič, Jakob Hiti, Frank Keržič, Anton Možina, George Kasulič, Louis Erste, John Jančar, Martin Marn, John Znidaršič, Jos. Verhovec, Frank Potočar, Mat. Vrstovrnik, Jos. Kotar, Anton Koren, Jos. Stupica, Mihael Pograjc, John Eržen, John Grm, Ed. Braniselj, Frank Česen, Jos. Orehovec, John Aljančič.

Dne 12. sept. 1915, je bila v Clevelandu otvorena konvencija Narodne Hrvatske Zajednice. Nad 200 delegatov se je zbralo v mestu. Zborovali so v cerkveni dvorani na 40. cesti.

Na poslednjak avtomobilske nesreče je umrl dne 10. sept. 1915, rojak Frank Bernik, doma iz Peršetova, Ročinj, na Primorskem. Bil je član dr. Srca Jezusovega in dr. Napredni Slovenci, S. D. Z. Star je bil šele 23 let.

D O P I S I

Collinwood, O. — V nedeljo, dne 14. sept. ob 8. uri zvečer priredi "Ženski odesk S. D. D. dobro aranžirano vinko trgatve v spodnji dvorani S. D. D. Prireditve obeta biti zelo intere-santna in polna dobre in zdrave zabave.

Marsikomu mogoče ni pozna-na ta hvalevredna organizacija, ki obstoja že 7 let in redno delu-je v dobrohot S. D. D. Če bi se hotel ta odesk drugače imenovati bi se po značaju služezke namena lahko imenoval gospo-dinjski odesk S. D. D. Ta odesk skrbi za vsa opremo v kuhinji in po potrebi nakupuje iz lastnih sredstev predmete, kateri so ku-hinji potrebni. Tako najdemo v kuhinji S. D. D. za enkratno postrežbo servisa za 500 do 600 gostov. Različno perilo in vsa-vrstna posoda za kuho, ter de-koracijske zavese v poslojpu je njihovo delo oziroma kupljeno iz njihovih sredstev za dom.

Odesk prireja veselice in razne druge prireditve in plačuje na-jemnino domu, ter preostanek čistega dobička izroča konec bi-lančnega leta v roke direktorju S. D. D. brez, da bi se zato izda-le kakšno boniteto ali protivred-nost v obliki dividend.

Odesk se je pokazal, da je pri-opravljanju gospodarstva pri-instituciji hrbenica, ter neob-hodno potreben odesk za vzorno gospodarstvo nadalnega obstoja in uspešnega napredka stavbe. Dobro je, da se tega zaveda-mo in posetimo njih prireditve kadarkoli jih prirejajo. Odtži-mo se za njihove žrtve za celo-kupnost s tem, da jih v njihove-mu strmljenju podpiramo. Vljudno se vabi rojake iz Clevelanda, predmestja in bliž-njih naselbin naj se udeleže njih prireditve v obliki vinske tr-gatve.

Joško Penko, zastopnik Ameriške Domovine.

Pred 15. leti v Clevelandu in po svetu.
Iz arhivov "Clev. Amerike" leta 1915

Leta 1915 je imela mestna blagajna v Clevelandu dva milijona dolarjev primanjkljaja. Grocerijo je otvoril John Tomažič v sredini avgusta meseca, 1915, na Stannad Ave. Prej je imel brivnico. Danes ima svojo trgovino v Collinwoodu.

Dne 17. avgusta, 1915, se je vršila v Clevelandu base-ball tekma med dvema najboljšima amaternima baseball kluboma. Zmagal je Stinchcomb Engineers klub, kjer je igral tudi Slovenec Mr. Frank Lausehe, ki je mnogo pripomogel k zmagi. Vsi angleški listi so tedaj prinesli njegovo sliko in opis.

Dne 1j. avgusta, 1915, sta se v Clevelandu poročila Ignac Pevec in Kristina Osredkar, Louis Školnik in Fannie Košenina.

Dne 11. avgusta, 1915, sta se v Clevelandu poročila deči rojaki: Janez Kramar in Terezija Kovač, Frank Cigoj in Frances Jerkič, Vojo Lamič in Jelka Sobar, K. Štrukelj

EUCLID RIFLE and HUNTING CLUB.
Piše L. Hoffart

Zadnje sredo se je vršila red-na mesečna seja, pri kateri so se preresetale jako važne stvari. Sklenjeno je bilo, da naročimo fina paradne klobuke. Za opre-mo teh klobukov naroči Jim Sepic pristne gamsborte direktno iz Kranjske Gore.

V sredo 24. septembra napra-vi naš klub za člane in njih bolj-še polovice prsto večerjo, ka-tera se bo servirala točno ob 4. uri na Močilnikarjevi farmi. Za kuha ne bo nihče drugi kot Jože Koželj iz West Parka. Ten-stal bo mlade presičke, servira-

ne z jelzem in krompirjem. On je edini v Ameriki ki ima patent in pripravo za to delikateso. Za naša suha grla bo pa preskr-bel vse potrebno naš nenado-mestljivi Maks.

Članice Euclid Good Time Hunting kluba bodo imele pri-hodnjo sredo 17. septembra za vse naše člane dober prigrizek. Imele bi imeti tudi sejo zad-njo sredo, pa je bil dan sepra-tek. Mrs. Šepic jim je namreč toliko zanimivega pripovedovala od starega kraja in jim obenem tudi pridno prilivala, da je bila

že noč, ko so se spomnile na sejo. Zapisnikarica ni videla drugega zapisati v zapisnik kot: Danes ne bo nobene seje, kjer ga ima-mo tri galončke in samo devet bab.

Seveda smo se teh galončkov vdeležili tudi mi.

Izd streljanja zadnje sredo:
Moore 24
Max 16
Sepic 8
Rošel 8
Janzevich 14
Bavec 13

Legan 14
Filipic 8
Marn 12
Mandel 8
Kozely 12
Lausin 12
Birk 15
Baraga 17
Jeric 15
Mlakar 20
Dolenc 11
Bruss 11
Hoffart 10
Jerman 7

St. Clair Rifle and Hunting Club

Piše A. W. KMET

Zadnje soboto smo zopet klati-li lončene golobe. Prav mnogo jih je bilo pobitih, precej pa jih je tudi padlo nepoškodovanih na zemljo. Naši fantje so bili prav dobre volje in razgovarjali smo se le o tem, kako bomo šli 15. t. m. na lov na vererice. Eni so rekli, da jih bodo kar polne koše prinesli domov, tako da jih bo za vse naše fante dovolj, tudi za fiste, ki ne bodo šli na lov. Po-sebno lepo pa so fante mene po-troštali. Rekli so, da mi žele, da bi se bolj postavil, in da mi na lovu ne bo treba hoditi, mi bodo preskrbeli osla, ki ga bom jahal. Naj jih vrag pocitra! Rečem le toliko, da para mu res ne bo treba iskati. Upam pa, da ne bom sam v tem položaju in da bom imel dovolj posnemovalcev.

— Tudi Tebe, Jaka, se spominja-

mo, ter te lepo pozdravljamo, in če boš čital te vrstice, se spomni na nas, zapuščene in pošlji nam ga steklenico za na jago.

Streljali smo pa tako:

Sušel 18
Prah 20
Glažar 23
Polzelnik 17
Kosec 19
Česen 17
Novak F. 13
Novak S. 17
Turšič 17
Malovašič 21
Novak A. 19
Penosa V. 11
Pernat 17
Kavchnik 18
Novak J. 22
Gorjanc 8
Kren 17
Nagrado je dobil Glažar.

Jože Podslivniški:

NAŠE DOBRO LJUDSTVO

Okrog revne hišice je hrumel vihar in pometal pred seboj go-ste snežinke, ki so se kopičile precej visoko ob zidu. Zdelo se je kakor bi jih hotel vihar zane-siti tja gori do dimnika in po-kriti vsa hišo z belimi kosmiči. V edini izbi borne kočje se se-delo za mizo troje oseb: mlada zakonska in ženinova mati. Mol-če so zauživali iz ene sklode bor-no večerjo: kislno mleko in kruh. Zadehla soba je imela majhno okence, skozi katero je le redko-kdaj prisijal kak žarek božjega solnca. Stene so bile vse mokre od vlage in čuden zduh je na-polnjeval slednji kotiček v izbi. Urno nihalo na steni je monoto-no tiktakalo, luč na mizi pa je razsvetljevala sobo in mrke ob-raze. Iz resnih obraznih potez bi človek lahko sklepal, da na-polnjuje njihova srca nekaj strahnega.

Mlada nevesta je prva odloži-la nejevoljno žlico in z jeznim obrazom pogledala ženi in obraz, ki je mirno in molče za-jemala božji dar iz sklode. Roke so se ji tresle, ker je bila že pri-letna, zato se ji je dostikrat po-lilo mlake iz žlice po mizi. V mladi ženi je tdel že od prejšnje-ga dneva strd in nejevolja, ki je v tej nočni uri vzplamtela in do-segla usodni vrhunec.

"Sedaj je pa že neokusno s teboj jesti, mati," je zarohnel sin nad materjo. Stara mati je vsa prestrašena odložila žlico in si začela gladiti predpasnik. Na-stala je tišina, iz katere se je sli-šala vsa strahotna brezsrčnost življenja, v dušah pa sta vlada-la srd in žalost. Čez nekaj časa se je mirno in tiho oglasila ma-ti: "Če sem vama v nadlego, mi povejta, vpti in rohneti nad me-noj ni treba." Sklonila je neko-liko glavo, da bi boljše slišala, kajti sedaj bi bil moral njen edinec odvrniti: ne. Sin ni spre-govoril, molčal je in gledal z ve-likimi in mračnimi očmi ženo in lastno mater. Zopet je zavladal molk v izbi, srca pa so se krčila od jeze in žalosti. Skrivnostno so odmevali udarci ure po sobi v tej nočni uri — zunaj pa je div-jal vihar.

V divjem srdju je naenkrat planila nevesta na sredo sobe rohneč: "Pojdi, zgubi se mi od hiše, ne rabiva te več!" Pogra-bila je stol in odšla urnih korakov v kuhinjo. Mati in sin sta ostala v izbi sama. Ona je za-

lostna zrla sinu v obličje. Ustna sta se ji nemirno premikala, ka-kor bi hotela veliko povedati ali prositi. Oči so ji neprestano mot-rile edinca, od katerega je se-daj pričakovala pomoči. Sin je bil trdega srea, vendar ni mogel vzdržati materinega pogle-da, temveč je srepo gledal pred se v tla. Končno se je pa le oju-načil, reki: "Pojdi mi spred oči, starka." In je odšel v kuhinjo, iz katere se je začul rezek smeh, ki se mu je kmalu pridružilo živžiganje, ta zvest pomagac iz vsake zadrege...

Mati je vstala izza mize in si otirala solzne oči s predpasni-kom. Telo ji je drgetalo od bo-lestni in muke. Pokleknila je pred omaro, odprla spodnji predal, pograbila nekoliko kosov obleke in čevlje. Obleko je povezala v culo, čevlje je pa obula in vstala. Za trenutek jo postala težko sopeča na sredi sobe in se ozira-la okoli sebe. Premerila je še enkrat izbo, v kateri je prebila toliko let, potem pa je copljala k vratom, ki so vodila v temno noč. Pomočila je še poprej v kropilnik, blagoslovlila mali pro-storček, pokrivala sama sebe, od-prla tiho vrata in odšla.

Snežinke so ji pršele v obraz in usmiljena burja jo je skuša-la potisniti nazaj v kočjo. "Pusti me, neumni piš, ti nisi tu notri gospodar, nočejo me več," je tarnala ženica in si z velikim naporom utirala pot v pozno noč.

Cesta, po kateri je stopala ženica, je bila široka, ob kraju ceste pa so bili kupi kamenja, pokriti z gostimi snežinkami. S trdo zaprtima ustnoma se je morala boriti proti viharju, ki ji je bil zvest spremljevalec na tej poti.

Srce materino je bilo v žalo-sti in muki. Koraki so ji postajali čedalje bolj negotovi, spo-taknila se je ob kup kamenja in padla na snežena tla. Strah se je je polastil, ko so ji odpoveda-le poslednje moči. Ni se mogla vzravnat. No, bom pa malo po-čivala, si je mislila. Kako do-bro ji je delo malo se oddahniti. Vspavajoča zmučenost jo je vso prevzela. Rok, ki so ji tlačale pod snezom, ni čutila več, čutila je samo še snežne kosmiče, ki so ji pršeli v obraz, kmalu pa še teh ne več. Drugo jutro, ko so šli ljudje k maši, so našli ženico zasneženo in mrtvo.

RADIO PROGRAMI

Za nedeljo 14. septembra
WTAM

A. M.
6:30: Sign on.
7:00: Melody Hour (NBC).
8:00: The Balladeers (NBC).
8:30: Rectalists (NBC).
9:00: Morning Processional.
9:45: Reveries.
10:00: Salon Orchestra.
10:45: Marlin Provensen, basso.
11:00: Nell Steck, harpist.
11:15: Madeline Sirene, contralto.
11:30: American Pro-Art String Quartette (NBC).
P. M.
12:30: Spanish Dreams (NBC).
12:45: The Fusiliers (NBC).
1:00: Metropolitan Echoes (NBC).
1:30: Colonial Trio.
2:00: Works of Great Composers (NBC).
3:00: WTAM String Quartette.
3:30: Rectalists (NBC).
4:00: Echoes of the Orient (NBC).
4:15: Silver Masked Tenor (NBC).
4:30: Tea Time Tunes (NBC).
5:00: WTAM Concert Orchestra.
6:00: Organ Processional Hour.
6:25: Baseball Scores.
6:30: Wilder Program.
7:00: Spang Bakers—Gene and Glenn.
7:30: Chase and Sanborn Choral Orchestra (NBC).
8:00: Twilight Musicale.
8:15: Atwater Kenyon Hour (NBC).
8:45: Two Piano Recital.
9:00: Willard Program.
9:15: Studebaker Champions (NBC).
9:45: Sunday with Parker's (NBC).
10:15: Pat and Alice.
10:30: Tavern Tales.
11:05: Isham Jones' Golden Pheasant Or-chestra (NBC).
11:45: Midnight Melodies.
A. M.
12:30: Tal Henry's New China Cafe Or-chestra (NBC).
1:00: Sign off.

WHK

A. M.
8:00: Morning Musicale (CBS).
11:00: Organ Interlude.
P. M.
12:30: Columbia Salon Orchestra (CBS).
1:00: Pocahontas Blue Flash Indians.
2:00: Sunday Afternoon Forum.
3:00: Cathedral Hour (CBS).
3:30: WFKJ Jazz Chat.
4:30: Crockett Mountaineers (CBS).
5:00: Fox Fur Trappers (CBS).
5:30: Public Auditorium Organ—Vincent Percy.
6:01: Raybestos Sport Flashes.
6:05: Quiet Harmonies (CBS).
7:30: Kallenborn Edits the News (CBS).
7:45: Jesse Crawford—Poet of the Organ (CBS).
8:00: Majestic Theatre of the Air (CBS).
9:00: Crystal Slipper Orchestra.
9:20: Around the Samovar (CBS).
10:01: Slumber Hour.
11:00: Ed Day's Bedford Glens Orchestra.
12:00: Club Madrid Orchestra.

Za ponedeljek, 15. septembra
WTAM

A. M.
6:30: Sign on.
7:00: On the 8:15 (NBC).
7:15: Silverberg Trio.
7:30: Chaerin (NBC).
8:00: Morning Melodies (NBC).
9:05: Hits and Bits (NBC).
9:30: Patty Jensen Chat.
9:45: WTAM Physical Culture Hour.
10:00: Blue Streaks (NBC).
10:15: Radio Household Institute (NBC).
10:30: Annabelle Jackson, pianist.
10:45: Sweet and Low Down (NBC).
11:00: On Wings of Song (NBC).
11:30: Jolly Four.
P. M.
12:30: Pat and Alice.
12:40: Tal Henry's New China Orchestra.
1:15: Noonday Melodies.
1:45: Flay's Flay.
2:30: Joe Baldi and Russ Neff.
2:35: Nell Steck, harpist.
2:45: Isabelle Razzano, soprano.
3:00: Melonin Trio with Gene Carr.
3:30: Marybaker (NBC).
4:00: Lady Next Door (NBC).
4:30: Tea Timers (NBC).
4:45: Charles W. Reed, baritone.
5:00: Jack Ross and Company.
5:15: Meditation.
5:30: Organ Processional Hour.
6:15: Madeline Sirene, contralto.
6:45: Day's Day.
6:25: Baseball Scores.
6:30: Dinner Music—WTAM Orchestra.
7:00: Spang Bakers—Gene and Glenn.
7:30: A & Gypsies (NBC).
8:00: Wagenman Paint Frolic.
8:30: General Motors Family Party (NBC).
9:00: Helen Thomas Bucher, soprano.
9:15: News Program.
9:30: Sign of the Shell.
10:00: Cleveland Duo Program.
10:15: Uncle Abe and David (NBC).
10:30: WJLB and Lowdown (NBC).
11:00: Tal Henry's New China Orchestra.
11:30: Midnight Melodies.

WHK

A. M.
6:30: Radio Revue.
7:30: Morning Devotions.
8:00: Singing Artistry (CBS).
8:30: Burlesque Broadcasters.
8:45: Blue Monday Ghost Chasers (CBS).
9:00: Crooning Strings.
9:10: Board of Education—Arithmetic Lesson.
9:30: Sharps and Flats.
9:45: Board of Education—Arithmetic Lesson.
10:00: Majestic Home Program (CBS).
10:15: Julia Hayes.
10:45: Sears Company Program (CBS).
11:00: Ethel and Hazel.
12:00: Manhattan Towers Orchestra (CBS).
P. M.
12:30: Fred Dempsey, tenor.
1:00: Columbia Artists Recital (CBS).
1:30: Ann Leaf at the Organ (CBS).
1:55: Hall Talk—Dr. Winfrey.
2:00: Housekeepers Chat.
2:20: Columbia Salon Orchestra (CBS).
2:30: Tea Time Topics.
3:30: Snapshots of Garrick Gaieties (CBS).
4:00: Meditation.
4:30: Singing by the Sea (CBS).
4:40: World Book Man.
4:45: Messenger Boys.
5:45: Rhythmic Kings (CBS).
6:14: Roy J. Crocker—Concert Pianist.
6:25: Raybestos Sport Flashes.
6:30: Forhans (CBS).
6:45: Dr. George S. Blaggett.
6:52: Cleveland Museum of Natural History.
6:50: Raybestos Radiogram.
7:00: Mardi Gras (CBS).
7:31: U. S. Navy Band Concert (CBS).
7:45: Rahal's Cherry Pickers.
8:00: Minneapolis Honeywell Program (CBS).
8:30: Evening in Paris (CBS).
9:00: Robert Burns Panatela Program (CBS).
9:30: American Matze Program (CBS).
10:00: Motorists' Almanac of the Air.
10:20: Bob and Adolph.
10:17: Slumber Hour.
11:00: Rubberneck Man.
11:05: Paul Tremaine's Orchestra (CBS).
11:30: Nocturne (CBS).

Milijonarje mora stražiti policija v Texasu

Brownsville, Tex., 12. sept. Dva milijonarja, C. P. Barreda in Juan Cross, sta dobila grožnje od treh chicaških gangsterjev, da bosta odpeljani in se bo od njiju zahtevala visoka odškodnina. 50 policistov in pomožnih šerifov sedaj straži oba milijonarja.

Anton Stražar:
OGLARJEV SIN
Pripoved iz davnih dni.

I.
Pri farni starodavni lipi se je še enkrat ozrl nazaj oglarjev sin Matevžek...

Na vzhodni strani Podgričja se vzdiguje strmo gozdno gorovje. Na vrhu tega gorovja je mala tratina; tamkaj je v davnem času domoval oglar Matevžek. Oglarjeva kočica kakor tudi vse to gorovje je bilo last grških graščakov. Matevžek je torej v prvi vrsti žgal ogle za grajskega kovača, a kar je napravil več, to je bilo za njegov trud.

Trudapolno je bilo oglarjevo življenje. Dan za dnem se je moral truditi za svoje bomo življenje. Pa Matevžek ni nikdar godrnjal nad svojo trdo usodo. Tudi z ženo Zalko sta se lepo razumela. Največje veselje oglarjevo je bilo, kadar se je od dela vrnil v svojo bomo kočico in vzel v naročje svojega sinčka Matevžka, ga pestoval, pa mu pel razne pesmice. Poleg sinčka je imel tudi prijazno hčerko Zalico.

Ko se je tako igral s svojima otrokoma, je pogostoma zadovoljen govoril svoji ženi:

"Veš, ljuba Zalka, prav tako srečnega se počutim, kot naš graščak. Zdravi smo. Kaj hočemo še več?"

Leta so potekala in oglarjeva otroka sta doraščala in bila sta z vsakim dnevom večja in krepkejša, a tudi poslušna napram svojim dobrim staršem. Matevžek je postal dobra opora svojemu skrbnemu očetu, a Zalka dobri mamiči. Kadar je bil oče malo manj obložen z delom, sta sin in hčerka hodila pomagat delat h grškemu graščaku.

Bistroumni Matevžek je pomagal največ staremu grajskemu vrtnarju Joštu. Oglarjevu sinu je stari vrtnar vedno pripovedoval razne zgodbe in kako je v daljnih tujih krajih. Matevžek je vrtnarja poslušal kar z odprtimi ušmi.

Čim starejši je postajal Matevžek, tem večje hrepenenje se ga je polaščalo: da bi šel tudi on iskat sreče v tujino in da bi tako tudi pomagal svojim siromašnim staršem.

Matevžek je že namerjal oditi po svetu, ko je nenadoma obolela oglarjeva žena.

Bolezen ni dolgo trajala in se je že oglašila bela žena in pokosila oglarjevo ženko.

Ko se je vrnil od pogreba svoje matere, so se usedli pred kočico. Šele čez čas je z jokajočim glasom izpregovoril potrti oče: "Ljubljena otroka, kolikokrat smo sedeli tukaj, danes nismo več vsi skupaj..."

Dalje ni mogel govoriti nesrečni mož, ker ga je posilil jok. Otroka sta tolažila očeta, kakor sta vedela in znala. Pa oče jima je samo trpko odgovoril: "Je že taka božja volja, kaj hočemo. Vsi pridemo prej ali slej na vrsto. Če bo šlo po letih, bom jaz sedaj prvi na vrsti. Saj tako je prav!"

Hči je odšla kuhat večerjo, a Matevžek se je podal z očetom v gozd gledat, kako gori kopa.

Ko sta oče in sin vse potrebno uredila pri goreči kopi, sta sedla poleg kope na klopico. Bil je lep poletni večer. Mesec je sijal, a okrog in okrog je migljalo vse polno zvezdic na nebesnem svodu.

Čez čas je menil oče: "Matevžek, kmalu boš dopolnil dvajseto leto, a Zalka je poldrugo leto mlajša. Nisem ti še pravil tega, kar ti bom sedaj povedal. Zadosti si že star, da ti povem nočoj. Boš vsaj vedel prav ceniti svojo rajnko mamičo."

Prav tak večer je bil, kakor je nočoj. Dva in dvajset let je od takrat. Bil sem pri leti in malo zadremalo se mi je, ko me

predrami krik. Takoj sem poravnal svojo sekuro. Krik se je ponovil in prav dobro sem čul: "O Jezus Marija, pomagajte mi, pomagajte mi!" Po kriku sem spoznal, da je to ženska, pa tudi vedel sem, od katerega kraja prihaja to klicanje.

Seveda, jaz sem bil takrat še mlad, nekaj nad trideset let star in pogumen. Brez premisleka zdrirjam proti onemu kraju na pomoč.

Že v teku nekaj minut sem bil na mestu. Ob mesečnem svitu mi je bil jasen ves položaj. Od dela z naše graščine se je vračala domov Gabronova Zalka, tvoja in Zalična mati, a hlapec Flere, ki je služil v gradu, ji je sledil, z nelepimi nameni. Zalka pa je bila prepoštena, zato je začela klicati na pomoč. Ko je mene ugledal, je takoj pobegnil. Jaz sem potem preplašeno deklo spremljal čisto na njen dom.

Naslednji dan sem se napolnil v grad, da bi to povedal graščaku, ki naj bi vzel v strah Flere-ta. Še preden sem pa prišel v grad, sem že izvedel, da je Flere-ta vzela noč. Imel je grdn seveda tak strah pred menoj, da jo je kar pobral.

Kaj bi ti vse na drobno razlagal! Z Zalko sva si nato postala najboljša prijatelja; ni me mogla pozabiti od tistega strašnega večera. Ko se je nato enkrat mudila pri meni, sem jo vprašal: "Zalka, nekaj mi teži srce, pa še hujše mi ga bo, ako se ne bo zgodilo tako, kakor si jaz želim... Vprašam te torej, ali bi hotela postati moja ženka?"

Brhko deklo je zardelo in takoj odšlo, češ: Kar naše vprašaj, boš že videl, kaj bo.

Že prihodnjo nedeljo zatem sem šel snubit. Vse se mi je po sreči izteklo. Dober mesec dni nato je bila Zalka že moja ženka.

Sedaj sem ti, ljubi sin, vse povedal o tvoji materi. Pojdiva domov! Gotovo je nama Zalka že skuhala večerjo.

Ko sta šla proti domu, je oče pokazal sinu kraj, kjer je rešil njegovo mater pred zlobnim nasilnežem Fleretom. Na oglu kočice pa mu je pokazal mesto, kjer je vprašal svojo nepozabno ženko, ali bi mu hotela biti družica v življenju.

Dobre tri tedne je poteklo po žalostnem dogodku, ko je bila pokopana oglarjeva žena. Oče in sin sta ravno končala novo kopo in jo užgala. Sedela sta na klopici in sin je počasi razodel očetu važno skrivnost, da namerava iti za nekaj časa v širni svet. Zaključil je svoje pripovedovanje: "Iz ljubezni do vas grem, da bi vam mogel kaj pomagati na stara leta."

Očetu so prišle solze v oči. Hudo mu je bilo za sina, bal se je zanj, da se mu bo kaj hudega prigodilo. Obenem pa je bil ginjen, da ga njegov sin tako ljubi, da bi mu rad izboljšal njegovo trudapolno življenje.

"Ni ti ne branim. Le pojdi v svet, se boš kaj naučil in dosti skusil. A to te prosim, bodi vedno pošten. Če boš pošten, bo vedno s teboj mogočno božje varstvo."

Po skromni večerji je brat povedal še sestri, da odide za nekaj časa v tujino že prihodnjega dne.

Zalka se je spustila v jok, zaman sta jo tolažila oče in brat. Preden so odšli tisti večer k počitku, so se sklenili, da se na njen preselila oče in Zalka na materin dom h Gabronu v vas zaradi večje varnosti pred raznimi potepuhi in zavoljo Zalice, da bi ji kdo kaj zalega ne storil.

Zgodaj naslednjega jutra je mladi Matevžek odhajal iz doma. Oče ga je še blagoslovil. Dejal je: "Ako bi me pa že ne dobil več živlega, pa me obišči na grobu. Bogastva ti ne morem zapustiti, a učil sem te vedno poštenja, ki je največje bogastvo."

Ginjen je bil sin; objel je svojega ljubega očeta in mu tudi

zvesto obljubil, da se bo vedno ravnal po njegovih naukih.

Nekaj časa ga je spremljala še njegova sestra. Ko sta se poslovila, jo je tolažil:

"Zalka, nič se ne boj, tudi zaradi tebe grem v svet, da bi se ti kdaj bolje godilo."

Ločila sta se brat in sestra, brat je odhajal v svet, a sestra nazaj k očetu.

Pri starodavni farni lipi se je ustavil mladi popotnik ter se poslavljaj od domačih krajev. Sam s seboj je govoril: "Iz ljubezni do ljubega očeta grem..." Šel se je še posloviti od nepozabne mamiče na grob, a nato pa je vzel pot pod noge. Prav hitro je korakal. Druščino pa so mu delali veseli ptički, ki so skakljali od drevesa do drevesa in drobili svoje pesmice.

II.
Neustrašeni Matevžek je kar v temni noči korakal skozi Krokarsko šumo... Tam se je sešel z roparji...

Oglarjev Matevžek je v prvem dnevu že zelo daleč prišel. Zapustil je za seboj že več vasi. Šele z nočjo se je ustavil. Premišljal je, kam bi se obrnil za prenočišče. Ko tako premišljuje, zagleda nedaleč pred seboj neko poslopje. Gre bližje, bila je neka šupa. Ker so bila vrata samo priprta, je videl, da je notri samo seno. Prav zadovoljen je bil, mislil si je: Tukaj bom dobro spal, pa še nikogar ne bo treba nadlegovati za prenočišče.

(Dalje prihodnjič.)

MALI OGLASI

Naznanilo
Cenjenim članicam društva *Sreca Marije (Stara)*, se naznanja, da se bo naše društvo korporativno udeležilo slavnosti blagoslovljenja zastave društva Danica, št. 11, SDZ, ki se vrši v nedeljo 14. septembra. Prošene ste vse, da se udeležite v polnem številu. Zbirale se bomo ob 1.15 popoldne pred staro šolo sv. Vida, in potem odkorakamo skupno pred S. N. Dom. Na svidenje!

Pozdrav, Mary Hochevar, taj.

Naznanilo
Cenjenim članicam društva *sv. Marije Magdalene, št. 162*, K. S. K. Jednote, se tem potom naznanja, da se korporativno udeležimo slavnosti društva Danica, št. 11, SDZ, v nedeljo, 14. septembra. Zbirale se bomo pred staro šolo sv. Vida ob 1.15 popoldne, in potem odkorakamo skupno pred S. N. Dom. Prošene ste vse članice, da se udeležite te slavnosti. Na svidenje!

Pozdrav, Mary Hochevar, taj.

Proda se
poceni peč na plin ali na premog. 1223 E. 85th St., blizu Superior Ave. (217)

Naprodaj je
hiša za dve družini, 4 sobe zgoraj, vse moderno. Blizu 185, ceste, v bližini La Salle gledališča. Cena samo \$5500.00. — Vprašajte pri Rogulich, 14206 Sylvia Ave., tel. Eddy 0678-R. (216)

V najem
se da hiša sama za sebe, 5 sob, potem pa tudi stanovanje, štiri sobe, zgorej. Poceni rent. — Oglasite se na 1415 E. 51st St. (217)

V najem
se da garaža in pet sob, s kopalščem in furnezem. 5614 Cary Ave. (217)

Stanovanje
s štirimi lepimi sobami se da v najem, spodaj. Vpraša se na 6513 Edna Ave. (217)

V najem
se dajo štiri lepe, velike sobe, velika klet in podstrešje. Na 1097 E. 64th St. Vprašajte na 6614 St. Clair Ave. (215)

Soba
se da v najem za enega ali dva fanta. Gorkota. 6622 Bliss Ave. (216)

\$ \$ \$

Newburške novice

Naprodaj je farma, 50 akrov, v Pennsville, 5 molznih k r a v najboljše vrste. Dohodki od krav \$80 na mesec, dvoje telet, dva konja, 40 kokoši, 3 akre sadja, 13 akrov gozda, 6 akrov koruze, 2 akra krompirja, 15 ton sena, 400 bušlov ovs, vse moderno orodje. Prva vknjižba \$1300. Farma je vredna med brati \$8500, se proda za \$5000, ali se zamenja za malo hišo za isto ceno. Pojasnila dobite na 3770 E. 116th St., tel. Michigan 0660 ali pa Academy 0157-W. Mr. Jelarčić. Odprto ob nedeljah popoldne od 1. do 5, v Union Trust Bank Bldg. (215)

Soba
se da v najem za enega ali dva mirna in poštena fanta, z garazo vred. 15426 Calcutta Ave. (215)

Pozor!
Izdelum in postavljam vsakovrstne ograje ali fence. Se priporočam rojakom!
Louis špehek
1120 E. 67th St.
Tel. ENdicott 0339. (Sat. X)

V najem
se da stanovanje, obstoječe iz 6 sob in garaže. Blizu N.Y.C. železnice v West Parku. Vpraša se na 4475 W. 130th St. (Sept. 6-10-13.)

Proda se
poceni dobra kuhinjska peč na plin. Vpraša se na 6103 Glass Ave. (215)

Soba
se da v najem za enega fanta. Ima svoj vhod. 1046 E. 69th St. (216)

Stanovanje
se da v najem, 7 sob, kopalnice, furnez in klet. Vprašajte na 1078 Addison Rd. (215)

Delo dobijo
trije prodajalci radio aparatov. Dobra prilika za podjetnega Slovenca. Oglasite se takoj pri Krist Mandel, 15704 Waterloo Rd. (216)

DR. J. V. ZUPNIK
ZOBOZDRAVNIK
6181 ST. CLAIR AVE.
V KANZOSVEM POSLOPU
Nad North American banko
Vhod samo iz 62. ceste
Govorimo slovensko. 19 let na St. Clair Ave. (W. S.)

OGLEJTE SI NOVI ZIDANI HIŠI

NA NEFF RD.
Odprti še ta teden od 9. do 9. zvečer

August Kausek
SLOVENSKI STAVBENIK
827 East 185th St.
KENmore 1056-4197

DRAMATIČNO DRUŠTVO LILJA
priredi
PIKNIK
V NEDELJO, DNE 14. SEPTEMBRA
NA MR. MOČILNIKARJEVIH PROSTORIH
Lepa domača godba pod vodstvom Mr. Kožela. Dobra domača kuhinjska postrežba od strani Ženskega kluba Slovenskega Doma. Vsakovrstne tekme, plezanje na drevo, grabljenje bukovega listja, pa še vse drugo, kar bo preskrbel pripravljani odbor.
Cenjene Slovence se vljudno vabi od blizu in daleč. Vas vljudno vabi
ODBOR "LILJA"

NAPRODAJ ALI SE ZAMENJA
najfinjši prostor da gradite privatno hišo. Lot je 120x 220 na Lloyd Rd., prva cesta od Lake Shore boulevarda. Lepa drevesa, cvetlice. Lot je cenjen od Cleveland Trust banke na \$10,000. Oglasite se pri lastniku
N. NACHTIGAL
6221 St. Clair Ave.
Tel. HEnderson 0794

GRDINA'S SHOPPE
Popolna zaloga oblik in vse opreme za novčate in družice
Beauty Parlor
Vedno najmodernejši ženski klubki.
Trgovina zapira vsako sredo popoldne ob 5. uri.
6111 ST. CLAIR AVE.
HEnderson 7112 (M. Thu. S.)

Bukovnik STUDIO
V SLOVENSKEM NARODNEM DOMU
6405 St. Clair Ave.
Tel. RAndolph 5013

Leopold Kushlan
SLOVENSKI ODVETNIK
Cez dan: 513 ULMER BLDG.
Zvečer od 6-8
6411 ST. CLAIR AVE.
soba št. 7. Tel. Rand. 5195
Tel. Cherry 3982

NAZNANILO IN ZAHVALA
Tužnega srca in globoko potrti naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da nam je kruta smrt nenadoma ugrabila našega brata
John Zadnik-a
ki je dne 25. avgusta t. l. v starosti 52 let po kratki in mučni bolezni v Gospodu zaspal.
Pokojni je bil rojen na Primorskem, v vasi Kozjane. Pogreb predragega pokojnika se je vršil dne 28. avgusta iz hiše žalosti, 451 E. 156th St., Collinwood, na Calvary katoliško pokopališče.
Ranjki je bival v Ameriki 25 let; bil je sramec. Tukaj zapuščba polbrata Jakoba in polsestro Antonijo, v starem kraju pa mater in dve sestri, Marijo in Ursulo; sestra Antonija je poročena Novak, Mary poročena Medved, Ursula, poročena Fatur.
Na tem mestu se moramo prav iskreno zahvaliti vsem, ki so darovali vence: družina Mr. in Mrs. Vavpotich, družina Mrs. Trhlen in otroci, družina Mr. in Mrs. Poleta, družina Mr. in Mrs. Trinko in Mr. Anton Zadnik.
Prav prisrčno se zahvaljujemo vsem, kateri so darovali za svete maše, in sicer: družina Kočevar, družina Stimec, družina Stanich, družina Zadnik I., družina Zadnik II. Prav tako iskreno se zahvaljujemo tudi vsem, ki so prišli kropit blagopokojnega v tako velikem številu, ko je ležal na mrtvaškem odru. Prav lepa hvala pogrebniemu zavodu Svetek za tako lepo urejen spoved in pogreb, in prisrčna hvala duhovniku, Rev. Vukoniću za opravljene cerkvene pogrebne obrede.
Lepa hvala vsem, ki so dali brezplačno avtomobile na razpolago! Prisrčno se še enkrat zahvaljujemo vsem, ki so nam izkazali svoje sočutje in sožalje. V slučaju, da smo koga pozabili omeniti, prosimo že vneprej, da se nam to oprostijo; tudi vsem tem naj velja enaka zahvala.
Nepozabni brat, počivaj v miru in naj Ti bo lahka ameriška gruda. — Zahlujoči ostali:
Jakob Zadnik, polbrat, in Antonia Novak, polsestra. Jakob Zadnik, brat in tri sestre in mati... Jakob in Antonia v Ameriki; Mary in Ursula in mati pa v starem kraju. Cleveland, O., 11. septembra, 1930.

Naznanilo!
Slovenec in bratom Hrvatom naznanjamo, da v kratkem odpravto trgovino in krojačnico v Collinwoodu na 404 E. 156th St., nasproti slovenske banke.
Poslovodja te trgovine bo poznani Jos. Perme, ki je uspešno sodeloval v glavni trgovini in krojačnici pri Brazis Bros. na 6905 Superior Ave.
Ustregli smo že stotinam rojakov in drugim z našim finim delom. Dobite obleke ali suknje, napravljene po meri, po \$23.50. Imamo tudi že izgotovljene in to samo temno plave serge ali kamgarn in suknje, površnike, vse po \$20.00.
Imel bom veliko zalogo svežega blaga za obleke in suknje. Imel bom tudi nekaj finega blaga, ako bo kateri hotel malo boljše blago. Jako zmerne cene. Ne pozabite nas priti pogledat.

Brazis Bros.
404 E. 156th Street (Collinwood)
GLAVNA TRGOVINA: 6905 Superior Avenue
PODRUŽNICE: 2290 E. 55th St., 5121 Woodland Ave., 331 Gratiot Ave., Detroit, Mich.

NAZNANILO
Cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem preselil lekarno iz E. 45th St. in St. Clair Ave. na
5920 St. Clair Ave.
Vodil sem lekarno na omenjenem mestu že zadnjih 17 let. V zalogi so vselej najboljša zdravila in rože iz stare domovine. Ob času otvoritve, za en teden, bom dal Z VSAKIM ICE CREAM ENEGA ZASTONJ, ENAKO TUDI CANDY
International Pharmacy,
5920 St. Clair Ave.
Govorimo slovensko in hrvatsko
JOHN ZWALSH

Jos. Demshar in Sin
STAVBENIKA
548 E. 123rd St. Eddy 1693-R.
Bliza se pomlad in čas za gradnjo novih hiš. Mi vam postavimo hišo na lot, samo ako imate lot plačan in vam tudi preskrbimo denar. Priporočamo se tudi za vsako popravilo, naj bo delo veliko ali majhno. Cene so zmerne in točna postrežba.
Pokličite nas: EDDY 1693-R

HENRIK SIENKIEWIČZ

POTOP

Iz poljščine prevel
DR. RUDOLF MOLE

"Duh je v tebi močnejši, zakaj telo ti ne bo dovolilo še."

Rekši se je začel poslavljati, Kmitic pa ga ni pustil, se mu zahvaljeval in ga hotel pogostiti z vinom.

Bilo je že precej temno, ko je mali vitez zapustil Ljubič in se nameril proti Vodoktam.

"Najbolje jo nagradim za ostro besedo," je govoril sam sebi, "če ji povem, da Kmitic ne vstaja le iz postelje, temveč tudi iz neslave. To ni še popolnoma pokvarjen človek, temveč je velik vetrnjak. S tem jo tudi potolažim in mislim, da me sedaj bolj sprejme, nego takrat, ko sem se ji sam ponujal."

Tu je vzdihnil pošten gospod Mihael in zamrmral:

"Da bi le vedel, če je tudi meni katera na svetu namenjena?"

Med podobnimi mislimi je prišel v Vodokte. Kuštravi žmudžin je pridiral k vratom, ali se mu ni mudilo jih odpirat, temveč rekel je:

"Gospodinja ni doma."

"Torej je odpotovala?"

"Odpotovala."

"Kam?"

"Kdo ve."

"Kdaj se vrne?"

"Kdo ve."

"Govori po človeško. Ali ni povedala, kdaj se vrne?"

"Najbrž se sploh ne vrne, ker je odpotovala z vozovi in prtjajo. Iz tega sklepam, da je šla daleč in za dolgo."

"Tako?" je zamrmral gospod Mihael. "Glej! Lepo stvar sem skuhal!"

X.

Ko začnejo toplejši solnčni žarki prodirati zimsko oblachno spono in se pokažejo na drevesnih prvi popki, a na vlažnih nji- vah vzbrstijo zelena ozimina, stopa navadno tudi boljša nada v človeška srca. Toda vesna leta 1655. ni prinesla navadne nade izmučenim ljudem v Poljski. Vsa njena vzhodna meja od severa pa do Divjih Poljan na jugu je bila opasana kakor z ognjenim trakom in pomladanski nalivi niso mogli pogasiti tega požara, nasprotno, ta trak je postajal čimdalje širši in je zavzemal vedno bolj oddaljene kraje. Razen tega so se pojavila na nebu zlokobna znamenja, ki so naznanjala še večje poraze in nesreče. Večkrat so iz oblakov, letočih preko neba, nastajali nekaki visoki stolpi, kakor bi bili boki trdnjav, ki so se potem ropotaje rušili. Strele so udarjale na zemljo, še s snegom pokrito, smrekovi gozdovi so žolteli, a drevesno vejevje je dobivalo čudovite, bolesterne oblike; zverjad in ptiči so padali za neko neznano boleznijo. Naposled so zapazili i na solne nenavadne madeže, ki so bili podobni roki, držči jabolko, prebitemu srcu in križu. Ljudi so se lotevale čimdalje večje skrbi, a redovniki so se ubijali s tem, kaj naj pomenijo ta znamenja. Nekak čudovit nemir je prevzel vsa srca.

Napovedovali so nove vojne in kar naenkrat, Bog ve odkod, je začela krožiti zlovražja vest od ust do ust po vaseh in mestih, da se bliža od Švedov napad. Navidezno se je zdelo, da nimajo te vesti nobene podlage, ker je imelo s Švedski sklenje- no premirje trajati še šest let, a vendar se je govorilo o nevarnosti vojne tudi na sejmu, ki ga je sklical kralj Jan Kazimir 19. maja v Varšavo.

Čimdalje več nemirnih oči se je obračalo proti Veliki Poljski, na katero se je mogla najprej navaliti nevihta. Lešćinski, vojvoda lenčinski, in Naruševič, poljni pisar litvski, sta odpotovala kot odposlanca na švedsko; toda njun odhod je še bolj

povečal nemir, mesto da bi pomiril preplašene duhove.

"To poslanstvo smrdi po vojni," je pisal Januš Radzivil.

"Če bi ne grozil napad od one strani, čemu bi jih pošiljal?" so pravili drugi. "Saj se je jedva vrnil iz Stokholma prejšnji poslanec Kanazil; toda jasno je, da ni nič opravil, ker so tako za njim poslali tako imenitna senatorja."

Vendar razsodnejši ljudje še niso verovali v možnost vojne.

Končno pa je vsak dvom izginil. Krik: "Vojna!" se je razlegel po vsej Velikopoljski in po vseh poljskih pokrajinah.

To ni bila samo vojna, temveč nova vojna. Hmielnicki, ki ga je podpiral Buturlin, je razsajal na jugu in vzhodu; Hovanski in Trubecki na severu in iztoku, Šved se je bližal od zapada! Ognjena črta se je izpremenila v ognjen obroč.

Dežela je bila kakor oblegan tabor.

A tudi v taboru je bilo gorje. En izdajalec, Radzijeovski, je zbežal iz njega in je bil v taboru napadalec. On jih je vodil na gotov plen, kazal jim slabe strani, izkušal zapeljivati posadko. Razen tega pa ni manjkalo nejevolje in zavisti; tudi ni manjkalo velikašev, ki so bili med seboj v prepirih ali pa jezni na kralja, ker jim je odbil kako službo, in bili pripravljene vsak hip žrtvovati javno dobro v svojo zasebno korist; ni manjkalo odpadnikov, ki so hoteli doseči svojo zmago celo na grobu domovine; a še več je bilo svojevoljnikov, zaspanih in lenih in zaljubljenih vase, v lasten mir in lastno korist.

Vendar ta bogata in od vojne še ne prizadeta velikopoljska krajina ni štedila novec v svojo obrambo. Mesta in vasi so pošiljale toliko pešcev, kolikor so jih zahtevali, in razen tega

je šlahta sama hitela v tabor, prihajali so pestri polki kmečke pehote pod poveljstvom ritmojstrov, na zborovanih izbranih izmed ljudi, ki so bili izurnjeni v vojnem poslu.

Vodil je torej poznanske pešce gospod Stanislav Dembinski, gospod Vladislav Vlostovski koščanske, gospod Golc, slaven vojak in inženjer, pa vlaške. Ritmojstrsko bulavo nad kališkimi kmeti je imel gospod Stanislav Skrzetuski, z imenitnega vojaškega rodu, stričnik Jana, slavnega Zbaraškega junaka. Gospod Gašper Žihlinski je načeval koninkim mlinarjem in županom. Izpod Pizdrov je prihajal gospod Stanislav Jaračevski, ki je bil preživel svojo mladost v inozemskih vojnah; iz Kcine gospod Peter Skoraševski, a gospod Košlecki iz Nakla. — Toda v bojnih izkušnjah se ni mogel nihče kosati z gospodom Vladislavom Skoraševskim, čigar glas je slušal celo sam velikopoljski general in vojvoda.

Na treh mestih: pri Pili, Ustju in Velunju so ritmojstri pričakovali prihoda šlahte, pozvane v črno vojsko. Pešci so delali nasipe od jutra do večera, nestrpnno pričakujoč, kdaj pride zahtevana konjica.

V tem je dospel prvi izmed dostojanstvenikov, gospod Andrej Grudzinski, vojvoda kališki, in se nastanil v županovem domu z mnogoštevilnim spremstvom, opravljenim v belo in višnjevo opravo. Pričakoval je, da ga takoj obkroži kališka šlahta; ko pa se ni nihče javil, je poslal po ritmojstra gospoda Stanislava Skrzetuskega, ki je bil zaposlen s kopanjem nasipov nad reko.

"Kje pa so moji ljudje?" je vprašal po prvem pozdravu ritmojstra, katerega je poznal od mladih nog.

"Kakšni ljudje?" je rekel gospod Skrzetuski.

"I, kališka črna vojska."

Napol prezirljiv, napol bolesten nasmeh se je pojavil na zarjavem obrazu vitezovem.

"Jasnovelmožni vojvoda!" je rekel, "saj je vendar čas, ko se strižejo ovce, a slabo sprane volne nočejo kupovati v Gdanskem. Vsak je torej pri ribniku zaposlen s pranjem, ker si pač misli,

da Šved ne zbeže."

"Kako to?" je odgovoril v zadregi vojvoda, "ali ni še nikogar?"

"Žive duše ni, razen kmečke pehote. . . No, potem je tudi žetev blizu. Dober gospodar ne zapušča doma ob takim času."

"Kaj mi praviš, gospod!"

"A Šved ne pobegnejo, samo bliže pridejo," je ponovil ritmojster.

Kozavi obraz vojvode je naglo zardel.

"Kaj me brigajo Švedi! . . . Toda mene bo sram pred drugimi gospodi, ki ostanem tu sam kakor palec."

Skrzetuski se je vnovič nasmehnil.

"Dovoli mi vaša milost, da povem," reče, "da so sedaj Švedij glavna, sramota pa postranska stvar. Sicer pa ne bo nikake sramote, ker ne manjka le kališka šlahta, temveč je sploh še nič ni."

"Ali ste znoreli?" je dejal gospod Grudzinski.

"Ne, ker so gotovi, da če oni nočejo proti Švedom, da se Švedij oglasijo pri njih."

"Čakaj, gospod," reče vojvoda.

In pozval je slugo, mu velj prinesiti tinte, peres in papirja, sedel in začel pisati.

Čez pol ure je posipal papir, udaril po njem in rekel:

(Dalje prihodnjič).

OGLEJTE SI NOVI ZIDANI HIŠI

NA NEFF RD.
Odpri se ta teden od
9. do 9. zvečer
August Kausek
SLOVENSKI STAVBENIK
827 East 185th St.
KENmore 1056-4197

NAZNANILO

Cenjenim Slovenkam se naznanja otvoritev

Hocevar's Beauty Parlor

na 6411 St. Clair Ave.
Telefon: HEnderson 5296
Permanent waves: \$10, \$7.50, \$5.50.
Prostore sem prevzela od Stuper's Beauty Parlor.
Minnie Hocevar

F. ZAKRAJŠEK

Kdor hoče najboljšo postrežbo z zmernimi cenami, naj se obrne na to družbo v slučaju smrti svojega dragega. Vodim pogrebe nad 20 let v naselbini. Odprto noč in dan.

1105 Norwood Rd. Podružnica 18321 Edgerton Rd.
Tel. ENdicott 4735 KENmore 2892

A. J. ŽUŽEK

ODVETNIK

Urad: 210 Engineers Bldg. — Main 8038
Stanovanje: 15708 Parkgrove Ave. — Kenmore 2357-J

RAZVITJE ZASTAVE!

VSE ČLANSTVO SLOVENSKE DOBRODELNE ZVEZE V CLEVELANDU IN PO SOSEDNIH NASELBINAH JE PRAV PRIJAZNO VABLJENO, DA SE UDELEŽI SLOVESNEGA BLAGOSLOVA IN RAZVITJA, KI JO PRIREDI

Društvo Danica, št. 11 S. D. Z.

Slavnost se bo vršila z udeležbo 18 družic in z udeležbo večine društev Slovanske Dobrodelne Zveze in ostalih organizacij v prostorih

V SLOVENSKEM NARODNEM DOMU, na St. Clair Ave.

v nedeljo, 14. septembra, 1930

PROGRAM:

- Ob 1:30 zbiranje društev pred Slovenskim Narodnim Domom na St. Clair Ave.
- Ob 2. uri je pričetek parade izpred S. N. Doma po St. Clair Ave. do 60. ceste in po Glass Ave. v cerkev sv. Vida.
- Ob 2:15 popoldne je blagoslovljenje zastave. Po blagoslovljenju se nadaljuje parada po Norwood Rd. do Carl Ave. na Addison Rd., do Slovenskega Narodnega Doma.
- Pozdrav predsednice Katarine Kogoj.
- Deklamacije.
- Pozdrav botra, Mr. John Gornika, glavnega predsednika S. D. Z.
- Pozdrav botre, Mrs. Mary Makovec.
- Pozdrav zastavi—deklamacija.
- Petje in godba.
- Govori zastopnikov navzočih društev.
- Častno predstavljanje novo pristopilnih članic in nastop Častne Straže S. D. Zveze.
- Korakanje Častne Straže.
- Pobratimija zastav.
- Ples in prosta zabava.

Po popoldanskem programu se vrši ob 7. uri zvečer ples in veselica v spodnji dvorani S. N. Doma. Popoldne igra godba Bled, zvečer pri plesu pa orkester pod vodstvom John Gibbons. Vstopnina k plesu samo 50c.

Vse člane in članice in ostalo občinstvo prav prijazno vabi

Odbor društva Danica št. 11 S. D. Z.

NAZNANILO IN ZAHVALA

Vsled velike žalosti, globoko potrti in z boleščjo v srcu naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem širom Amerike in stare domovine prežalostno vest, da nam je nemila smrt izrgala iz naše srede po deset mesečni mučni bolezni, previdnega s svetimi zakramenti, dne 26. avgusta, našega nad vse ljubljeneega soproga, oziroma dragega očeta

Anton Kostanjšek

Pokojni je bil 50 let star in je bival v Ameriki 28 let. Dne 1. septembra, 1930 smo ga pokopali na Calvary pokopališču.

Najprvo so iskreno zahvalujemo našemu č. g. župniku Rev. Ponikvarju za spremstvo iz hiše v cerkev in na pokopališče in za ganljiv in v srce segajoči govor v cerkvi, in za ganljive pogrebne obrede ob asistenci Rev. Jager in Rev. Andrey.

Zahvaljujemo se tudi pevskemu društvu Lira za lpo in ganljivo petje v cerkvi.

Obenem izrekamo najlepšo zahvalo družini Martin Kostanjšek, družini Cecelia Kostanjšek, družini A. Anžovar iz Collinwooda, družini A. Mausar iz Collinwooda, družini Frank Russ iz Collinwooda, družini Josip Mausar iz Collinwooda, družini Frank Švigel, družini Anton Pucel iz 53. ceste, družini Ignac Merhar iz Norwood Rd. in vsem sosedom, ki so nam bili v pomoč in tolažbo ob tem času silne žalosti ter vedno pripravljene vse storiti za časa bolezni in smrti blagopokojnega in s tem pripomogli nam olajšati naše bridke ure. Lepa jim hvala za vso izkazano dobroto.

Iskrena hvala vsem onim, ki so ga obiskovali za časa bolezni in ki so prihiteli tako v obilnem številu s zadnjimi pozdravi, ga pokopali in molili za pokoj njegove duše, ter onim, ki so čuli ob mrtniškem odru in vsem, ki so ga spremlili k večnemu počitku.

Nadalje smo dolžni se srčno zahvaliti vsem za darovane krasne vence, ki so s tem tako lepo okrasili krsto v zadnji pozdrav, in ti so sledeli: Družina Martin Kostanjšek, družina Cecelia Kostanjšek, družina Anton Anžovar iz Collinwooda, družina Anton Mausar iz Collinwooda, družina Frank Russ iz Collinwooda, družina Josip Mausar iz Collinwooda, družina Ignac Merhar iz Norwood Rd., družina John Ogrin, družina John Dejak, Mrs. Josephine Marvar, Edward in John Marvar, Mr. Frank Forteljka, družina Knafele, družina Anton Martinčić, družina Joseph Perpar, družina Frank Opaskar, Mr. in Mrs. Anton Bartol, družina Anton Lovko, Mrs. Brandt in družina, Mr. in Mrs. Josip Sintich, From Many Young Friends, Boys from Patterson-Sargent Co., društvo sv. Vida, št. 25 KSKJ, društvo sv. Anžona Padovanskega, št. 138 C. K. of O.

Prav lepa hvala za naročene sv. maše, in sicer: Družini Josip Perpar, Mr. in Mrs. Frank Švigel, Mr. in Mrs. Vintar, Mr. in Mrs. F. Koscak Jr., Mr. in Mrs. Emil Trunk, Mr. in Mrs. Frank Švigel, družini Jack Bonča, Mr. Matthew Dule, družini Josip Meglič, Mr. in Mrs. Frank Myer, Mr. Frank Kolenc, družini Ignac Štepic, Mrs. Frances Miheličič, Mr. in Mrs. Adolph Materol, Miss Jennie Melle, družina Matthew Bamblech, družina Zibert, Mr. Pizmol, družina Josip Strelc, družina Damjan Tomažin, družina Orazem, družina Frank Russ iz Collinwooda, družina Zakrajšek, Mr. Frank Hocevar, družina Deželan, Mrs. Amalia Golob, družina Mally, družina Frank Paulin, družina John Fabian, družina Josip Pliš, družina Joe Novak, družina Joe Hrovat, družina Frank Suhadolnik, družina Anton Erjavce, Mrs. Mary Hocevar, družina Frank Tekavce iz Victor, Colo., Mr. in Mrs. A. Brunswick, družina Zobec, družina Frank Opaskar, družina James Jert, Mrs. M. Hrastar, družina John Gajbrenja, družina Petric, družina George Kuhar, družina Jennie Medved, Mrs. Frances Kosir, družina Sobja, družina Jeraj, Mr. in Mrs. Frank Ponikvar, družina Malovrh, družina Anton Malenšek, Mr. in Mrs. Metlika, družina Vintar, Mrs. Frances Jevnikar.

Lepa hvala tudi vsem onim, ki so dali svoje avtomobile brezplačno na razpolago pri pogrebu.

Ako je morda katero ime pomotoma izpuščeno, prosimo, da naj nam oprost. Hvala vam vsem za izkazano dobroto v žalostnih urah te naše težke izgube. Ljubi Bog vam povrni in bodi vaš plačnik.

Posebna hvala pogrebniku Anton Grdina in Sinovi, ki je bil ob času žalosti ves čas nam zelo naklonjen in v pomoč v vseh ozirih in za tako lepo vodstvo pogreba.

Ti, preblagi in nepozabni soprog in dragi oče, veseli se v večni slavi za plačilo svojega zemeljskega trpljenja; spominjaj se nas tamkaj v rajskih visavah; tudi mi se Te bomo spominjali, in nam boš ostal vedno v blagem spominu, dokler nas Vsemogočni iz poklice za Teboj. Prerano si nas zapustil, na drugi, boljši svet se preselil in dom nam spremenil v hišo žalosti in vtisnil v srce globoko rano. Edino nas tolaži zavest in sladko upanje, da se zopet enkrat vidimo. Bog daj, da se koncu našega zemeljskega potovanja snidem nad zvezdami. Odsel si od nas v dežlo miru, kjer ni več zla, ne zmot; Tvoj delež v življenju je bilo trpljenje, zato pa za trpljenje uživaj veselje. Počivaj v miru, lahka naj Ti bo ameriška zemljica. Molili bomo, da se zopet enkrat vidimo tamkaj nad zvezdami. Bog mu daj večni mir in pokoj, počivaj v božjem miru in večna luč naj Ti sveti! Tako ga tudi priporočamo v molitev in blag spomin.

Zalutajoči ostali:

TEREZLIJA KOSTANJŠEK, soproga.
ANTON, JOSEPH in PAUL, sinovi.
ROSE, omožena KOSIR, MARY, hčere; FRANCES, FRANCES, sinahi; FRANK KOSIR, zet; MRS. CECELIA KOSTANJŠEK, MARTIN KOSTANJŠEK, brat. V stari domovini zapuščata tri brate in štiri sestre.

Cleveland, O., 11. septembra, 1930.